

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/130/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208795
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214208795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, S. G., o zaplatenie 254,12 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 9C/348/2014-50 zo dňa 02. júna 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje s tým, že sa opravuje záhlavie rozsudku súdu prvého stupňa v časti dátumu narodenia žalovanej tak, že správny dátum narodenia žalovanej je 29.04.1973.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po citácii § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, skutkovo odôvodnil tým, že žalovaná v zmluvnom vzťahu vystupuje ako fyzická osoba - občianka, teda ide o spotrebiteľku ako to vyplýva z § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa oznámenia žalobcu doručeného súdu dňa 18.03.2015 právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 04.05.2010 a stal sa splatným celý dlh. Na daný vzťah sa majú použiť zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka, lebo ide o vzťah spotrebiteľský, pre spotrebiteľa je úprava záväzkových vzťahov a premlčania priaznivejšia, pretože lehota na premlčanie je kratšia ako podľa Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ). Mimoriadna splatnosť úveru nastala dňa 04.05.2010, dňom nasledujúcim 05.05.2010 začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula najneskôr dňa 05.05.2013 a dňom nasledujúcim 06.05.2013 sa nárok žalobcu premlčal. Návrh bol súdu doručený dňa 29.04.2014. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo jej žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Žalobca nesúhlasil s tým, že súd na daný prípad aplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy SR, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 z 24.05.1995, PL. ÚS36/95 z 03.03.1996, ako aj na čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods.

1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ZoOS), v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Prijatím § 5b ZoOS zákonodarca zašiel ešte ďalej a porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a narušil tiež zásadu rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu. Priamym aplikovaním § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Žalobca si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 29.04.2015, pričom predmetné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až 01.05.2014. Ďalej poukázal na nesprávnu aplikáciu ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúci sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o absolútny obchodno-záväzkový vzťah. Poukázal tiež na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 9/2014 z 24.03.2015, 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011 a 6 M Cdo 4/2012 z 27.03.2013, ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co/132/2013 z 21.11.2013 a 15Co/28/2013 z 30.10.2013 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 Co 138/2013 z 20.02.2014, z ktorých vyplýva, že v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ, pretože aj keď je úverová zmluva zmluvou spotrebiteľskou, všeobecná právna úprava má základ v ObZ, podľa ktorého je potrebné posudzovať i otázku premlčania, pretože premlčacia doba v OZ nesmeruje na ochranu spotrebiteľa. Nárok žalobcu nemožno považovať za premlčaný, keďže k začiatku plynutia štvorročnej premlčacej doby došlo dňa 05.05.2010, ktorá ku dňu 29.04.2014 neuplynula. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

V prejednávanej veci súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplata 254,12 eura s príslušenstvom zamietol. Medzi účastníkmi nebolo sporným, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, pretože žalobca uplatňuje svoje nároky zo zmluvy o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro, ktorú uzavrela pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaná 01.12.2009, pričom žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanej na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 18.10.2013.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nemal aplikovať pri posudzovaní premlčania žalovaného nároku ustanovenia OZ, podľa ktorých posúdil premlčaciu dobu v prejednávanej veci ako trojročnú, ale príslušné ustanovenia ObZ, pričom nárok by bol v takom prípade dôvodný (nebol by premlčaný) a tiež to, že súd nemal aplikovať § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý oprávňuje súdy aj bez návrhu skúmať otázku premlčania uplatneného nároku, pretože toto ustanovenie nemožno aplikovať na prípady, keď žalobca nadobudol pohľadávku pred účinnosťou tohto ustanovenia zákona.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v danej veci posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že si nárok uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty.

Podľa § 397 ods. 1 ObZ, ktorého aplikácie sa dovoľával žalobca v odvolaní, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. V prejednávanej veci súd prvého stupňa uzavrel, že mimoriadna splatnosť nastala 04.05.2010 a dňom nasledujúcim 05.05.2010 začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 05.05.2013. Žalobca podal žalobu na súde 29.04.2014. Uvedené skutkové závery súdu prvého stupňa žalobca v odvolaní nenamietal, nespochyboval začiatok plynutia premlčacej lehoty s poukazom na akýkoľvek listinný dôkaz, preto tieto závery neboli predmetom odvolacieho konania (odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania). Odvolacia námietka žalobcu o nesprávnej aplikácii ustanovení OZ týkajúcich sa dĺžky premlčacej doby súdom prvého stupňa, namiesto aplikácie § 397 ods. 1 ObZ je nedôvodná. Bez prehodnotenia skutkových záverov (ktoré žalobca odvolaním nenamietal) nemožno pochybovať o správnosti rozhodnutia v prejednávanej veci. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vykonané dokazovanie súd prvého stupňa vyhodnotil správne. Splatnosť celej pohľadávky žalobcu vyplýva aj z oznámenia žalobcu (č.l. 36), že pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť dňa 04.05.2010.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.05.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V preskúvanom prípade je (aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení ObZ a nie OZ) zrejmé, že ak by odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa totiž upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej aplikovateľnosti. Ak platí, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim jej aplikácie, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na uvedené, prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúvaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

Tieto právne závery potvrdil Krajský súd v Trnave už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 23Co/550/2014 z 21.09.2015, 23Co/775/2014 zo 07.12.2015, 23Co/28/2015 z 05.10.2015, 23Co/29/2015 z 05.10.2015, 23Co/51/2015 z 05.10.2015, 23Co/92/2015 z 05.10.2015, 23Co/155/2015 z 19.10.2015, 23Co/157/2015 z 19.10.2015).

Odvolačný súd tiež poukazuje na rovnaké právne závery, ktoré zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z 21.04.2015, 8 MCdo 13/2014 z 21.05.2015 a 4 MCdo 17/2014 z 26.11.2015. Odvolačný súd preto odkazuje aj na právne závery v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú všeobecne dostupné, pričom ich ústavnú udržateľnosť potvrdil už aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo 04.11.2015, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky ako neopodstatnenú.

Pretože žalobca v konaniach, v ktorých boli vydané cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a sťažovateľkou v konaní sp. zn. II. ÚS 729/2015 vedenom na Ústavnom súde SR bola tá istá obchodná spoločnosť, ktorá je žalobcom aj v prejednávanej veci, možno konštatovať, že tieto skutočnosti a právne závery sú žalobcovi dobre známe.

Na základe uvedeného odvolačný súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Žalobca svojím podaním doručeným súdu 24.03.2016 žiadal o opravu rozhodnutia súdu prvého stupňa z dôvodu zrejmej nesprávnosti v úvodnej časti rozsudku v dátume narodenia žalovanej tak, že správne má byť uvedený dátum narodenia žalovanej 29.04.1973.

Podľa § 164 vety prvej a tretej O. s. p. súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom.

Postupom podľa § 164 O. s. p. pritom možno opraviť len také zrejme nesprávnosti, ako aj chyby v písaní, či počítaní, ku ktorým došlo v dôsledku istého zlyhania v činnosti súdu bez toho, aby to malo pôvod v procesnom úkone účastníka súdneho konania; resp. v opačnom prípade len vtedy, ak je celkom nepochybné, že tu došlo k chybe a táto bola i v rozhodnom čase napravená, resp. na ňu bolo (a to práve zo strany účastníka konania) prinajmenšom poukázané.

Vzhľadom k zrejmej nesprávnosti súdu prvého stupňa, ktorý v záhlaví rozsudku uviedol nesprávny dátum narodenia žalovanej, odvolačný súd túto zrejmu nesprávnosť napravil a opravil záhlavie rozsudku súdu prvého stupňa v zmysle § 164 O.s.p. spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia s poukazom na § 211 ods. 2 O.s.p..

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej odvolačný súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.